

Obsah

HISTOLOGIE	11
Úvod	13
Předmět a význam histologie	13
Cytologie	16
Tvar a velikost buňky	17
Skladba buňky	17
Buněčná membrána	19
Hyaloplazma	24
Buněčné organely	25
Buněčné inkluze	46
Životní projevy buňky	48
Látková výměna buňky	48
Fagocytóza	49
Dráždivost	50
Pohyb	50
Vývoj buňky	50
Tkáně	57
Tkáně epitelové	57
Epitel krycí	57
Epitel žlázový	62
Epitel resorpční	69
Epitel svalový	70
Epitel smyslový	70
Pojiva	71
Vazivo	72
Chrupavka	81
Kost	83
Dentin	86
Krev	87
Červené krvinky	88
Bílé krvinky	88
Tkáň svalová	91
Svalstvo hladké	91
Svalstvo příčné pruhované	93
Tkáň nervová	98
Nervové buňky	99
Nervová vlákna	102

Neuroglie	106
Nervový systém	111
Nervstvo centrální	111
Mozek	111
Mozeček	118
Mícha	122
Nervstvo periferní	126
Periferní nervy a ganglia nervová	127
Obvodová zakončení nervová	127
Smyslové orgány	134
Orgán zraku — oko	134
Orgán sluchu a rovnováhy	142
Orgán chuti	149
Orgán čichu	152
Srdce a cévy	153
Srdce	153
Cévy krevní	153
Cévy lymfatické	157
Lymfatické orgány a slezina	158
Lymfatické uzliny	158
Slezina	159
Brzlík	165
Žlázy s vnitřní sekrecí	168
Hypofýza	168
Nadledvina	172
Příštítná tělíska	174
Langerhansovy ostrůvky	174
Tyroidea	174
Trávicí systém	177
Dutina ústní	177
Jazyk	177
Tonzily	181
Zuby	182
Jícen	188
Žaludek	190
Tenké střevo	196
Tlusté střevo	200
Játra	203
Jaterní lalůčky	203
Krevní oběh v játrech	206
Pankreas	207
Dýchací systém	210
Dutina nosní	210
Hrtan	211
Průdušnice a průdušky	212
Plíce	212
Močový systém	216
Ledvina	216
Vývodné cesty močové	227
Pohlavní orgány	228
Mužské pohlavní orgány	228
Varle	228
Vývodné cesty pohlavní a žlázy k nim přidružené	231

Ženské pohlavní orgány	235
Vaječník	235
Vejcovod	241
Děloha	242
Pochva	252
Kožní systém	253
Kůže	253
Vlas	255
Nehet	256
Kožní žlázy	257
Žlázy mazové	257
Žlázy potní	257
Žláza mléčná	257

HISTOLOGICKÁ TECHNIKA 261

Úvod	263
Histologická laboratoř	264
Mytí skla	265
Základní hygienická opatření	266
Mikroskop	267
Mechanická část mikroskopu	267
Osvětlovací zařízení	268
Optická část mikroskopu	269
Mikroskop binokulární	276
Zvláštní druhy mikroskopů	277
Mikroskopování	281
Ošetřování mikroskopu	283
Odběr materiálu pro histologické vyšetření	284
Fixace	286
Pojem a účel fixace. Prostředky fixace	286
Fyzikální fixační prostředky	287
Chemické fixační prostředky	287
Metodika fixace	287
Hlavní druhy fixačních tekutin	288
Formol	288
Fixační tekutiny s kyselinou pikrovou	290
Fixační tekutiny se sublimátem	291
Ostatní fixační tekutiny	294
Zalévací metody v histologii	297
Zalévání do parafinu	297
Princip zalévání do parafinu. Použití	297
Odvodňování	298
Prosycení tkáně látkou rozpouštějící parafin	301
Prosycení tkáně parafinem	302
Vlastní zalití	304
Zalévání do celoidinu	309
Celoidin, jeho vlastnosti a formy	309
Použití celoidinu	310
Příprava roztoků celoidinu	310
Postup zalévání	311

Zalévání do celoidin-parafinu	313
Princip zalévání do celoidin-parafinu a jeho použití	313
Zalévání do metylbenzoát (metylsalicylát) — celoidin-parafinu	314
Zalévání do celoidin-parafinu	314
Zalévání do médií rozpustných ve vodě	315
Zalévání do želatiny	315
Zalévání do celodalu	316
Zalévání do vosků rozpustných ve vodě	317
Krájení tkáňových bloků	320
Mikrotom sáňkový	320
Mikrotom rotační	323
Mikrotom zmrazovací	323
Mikrotomové nože	327
Krájení na zmrazovacím mikrotomu	329
Krájení parafinových bloků, lepení a napínání parafinových řezů	330
Krájení parafinových bloků	331
Nejčastější obtíže při krájení	332
Napínání a lepení parafinových řezů	333
Krájení parafinových bloků v sérii	336
Krájení celoidinových bloků	338
Barvení histologických řezů	341
Důvody barvení	341
Druhy histologických barviv	341
Druhy barvení	342
Barvení parafinových řezů hematoxylin-eosinem	343
Příprava roztoků hematoxylinu a eosinu	343
Odparafinování	345
Vlastní barvení	345
Uzavírání (montování) obarvených řezů	347
Uzavírání (montování) řezů do látek mísících se s vodou	351
Uzavírání do glycerinové želatiny	351
Uzavírání do sirupu z arabské gumy	352
Uzavírání do levulózového sirupu	352
Uzavírání do glycerínu	352
Barvení parafinových řezů metodami přehledného barvení	354
Barvení Weigert van Giesonovo	354
Barvení azanem	355
Barvení oranž-eosinem a toluidinovou modří (Dominici)	356
Barvení Massonovými trichrómy	357
Barvení hematoxylin-erytrozin-šafránem (žlutý trichróm)	357
Modrý trichróm	358
Zelený trichróm	359
Cytologická barvení	359
Barvení podle Heidenhaina	364
Znázornění mitochondrií	364
Jádrová barvení	365
Znázornění vazivových vláken	370
Barvení na kolagen	370
Barvení na elastiku	370
Znázornění retikula	373
Speciální metody histopatologické	376
Barvení na amyloid	376
Barvení bakterií v tkáňových řezech	378

Cytologické vyšetřování buněk v nátěrech	380
Rychlé zhotovování histologických preparátů z biopsií a nekropsií	382
Metody neurohistologické	387
Barvení tigroidní substance	387
Barvení dřeňových (myelinových) pochev	388
Impregnace nervových vláken	390
Znázornění neuroglie	399
Zpracování tvrdých tkání	406
Odvápňování (dekalifikace — demineralizace)	406
Zhotovování výbrusů	408
Průkaz polysacharidů	410
PAS-reakce	411
Průkaz glykogenu	412
Reakce metachromatická	414
Exstinkce metylénovou modří (MBE-test)	415
Průkaz kyselých mukopolysacharidů	415
Barvení na hlen	417
Průkaz lipidů	419
Barvení na tuk barvivy rozpustnými v tucích	420
Průkaz fosfolipidů	421
Průkaz mastných kyselin (podle Fischlera)	424
Průkaz cholesterolu	425
Průkaz enzymů	427
Enzymy a jejich vlastnosti. Odběr materiálu a fixace	427
Průkaz fosfatáz	429
Průkaz nespecifické esterázy	435
Průkaz dehydrogenázy kyseliny jantarové	437
Průkaz pigmentů	438
Průkaz hematogenních pigmentů	438
Průkaz melaninu	440
Průkaz lipofuscinu	443
Průkaz enterochromafinních granul	445
Průkaz adrenalinu a noradrenalinu	446
Průkaz anorganických látek	448
Průkaz železa	448
Průkaz kalcia	449
Základy elektronové mikroskopie	451
Fixace	451
Zalévání a krájení tkáně	454
Kontrastování řezů	459
Mikrofotografie	461
Mikrofotografický přístroj	461
Postup při fotografování	464
Negativní proces	466
Pozitivní proces	467
Barevná mikrofotografie	469
Ústrojné roztoky	472
Rejstřík	477

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA	1